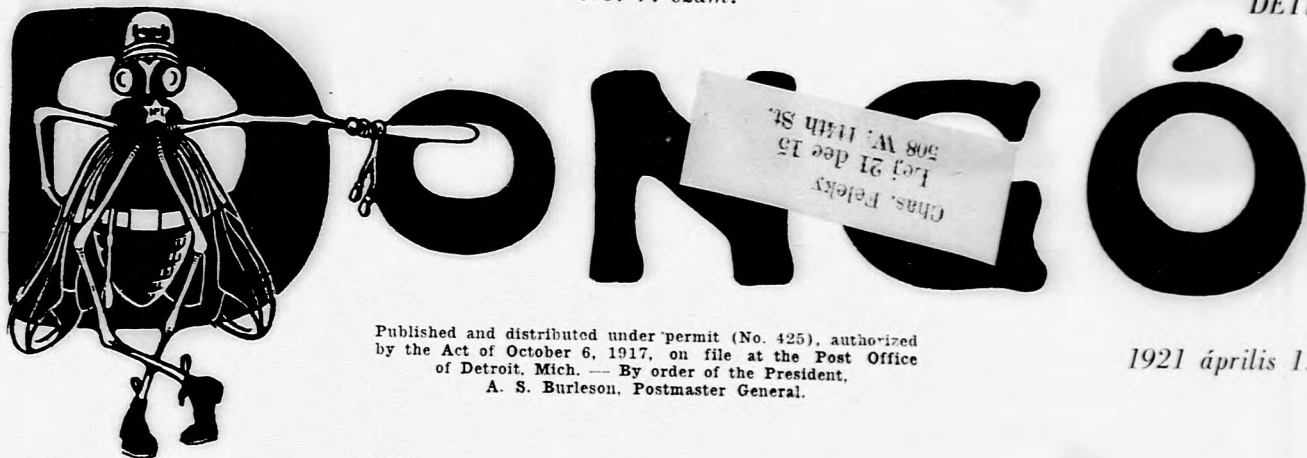

VOL. 19. ÉV.

No. 7. szám.

DETROIT, MICH. 21

Published and distributed under permit (No. 425), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Detroit, Mich. — By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

1921 április 1.

- Tudja-e, kollega uram, hogy Habsburg Károly rokona Bugyinak?
- Hogyan?!
- Hát ő is azt kapott most Budapesten, amit Bugyi a tapasztásért.

Rab-magyarokhoz!

Szeretném most, ha lelkem, mint a zugó
Villámot szóró tüzes zivatar,
Végigvágatná a határok alját,
Hol néma könnyet sir a rabmagyar...
Szeretném most, ha mint a poklok lángja
Söpörne végig a titán-harag,
S az éhes csordák rut gyalázatától
Megtisztítná a magyar falvakat...

Szeretném, hogyha mint a legszebb alkony
— Mikor virágot ráznak már a fák —
Suhanva szállna lelkem a határon
S megsimogatná a sok rabtanyát,
S az omló könnyek néma permetegjét
Füzérbe szedné, mint a gyöngyszemet...
Szeretnék, mint az áldás ott lebegni
A sok álmatlan rab-magyar felett...

Hogy megtudhatnák, hogy megérzenék ott,
Hogy semmi, semmi nincs feledve még, —
Biztatni őket, mint örök reménység
Átmennydörögni milliók hűtét...
Szeretnék ott a rablott föld rögére,
Mint a kék ég alj reáhajólni,
Hogy megleshetném, kőnek és virágnak
Milyenné lettek édes álmai?...

Szeretném most, ha körül Orsováig
Átrepülhetném a magyar határt,
S fölszivhatnám, mint harmatát a hajnal,
Szegény magyarok könnyét, bánatát...
Oh, ugy szeretném beléjük lehelni,
Hogy miről susog most a Tiszapart,
Lobogó vágnak, égő szenvedélynek
Átsikoltani ezt az árva dalt...

Hogy megtudhatnák, hogy megérzenék ott,
Hogy itt a vágyak üszke még lobog,
Hogy róluk szönek szomorú meséket
Biboros, párás magyar alkonyok...
Hogy megtudhatnák, hogy itt már ugy feszül
Minden idegszál... Zugszik a hegyek...
— Oh, ha átszállhatna, rabmagyar-családok,
Hozzátok ez a forró üzenet!!!!

LÁSZLÓ SÁNDOR

VEGYES HIREK

A vasutak fölemelték a viteldíjat, de le akarják szállítani az alkalmazottak fizetését. A vasutak tulajdonosai nem hisznek a "nagy forgalom, csekély haszon" jelzőszóban.

A német esészárról eddig azt hirdették, hogy állandóan fát vág, most azután kisült, hogy könyvet is irt. Ugylátszik, a esészárról még mindig azt hiszi, hogy fát lehet vágni az emberek hátán.

Március 15-ét hűségeesen megülték a magyarok és ősi szokás szerint elszavalták a "Talpra magyart". Aki azonban talpra akar állni, azt egyszerűen leültik.

A németek hasonlítanak a Dongó hátralékosaihoz. Ők is úgy vélekednek, hogy "huncut, aki fizet."

A Verhovay egyesületnél a húsvéti ünnepekre való tekintettel megtartották a nagytakarítást. Nem ártana, ha az amerikai magyarság követné a jó példát és ki-söpörné az összegyűlt szemetet.

A franciák arról álmodoznak, hogy Berlint is megszállják a francia csapatok. Csak azután ne panaszkodjanak, hogy "fogtunk németet, de nem ereszt."

A németajku magyarok tiltakozó gyűlést rendeznek St. Louisban Magyarország földarabolása ellen? Hát a magyarajku magyarok hol vannak?!

Móricz Zsigmond, a kiváló magyar író, hatalmas cikket irt az amerikai magyar költőkről. Jól tette; mert hiszen "saját hazájukban ugy se kedvesek a próféták."

A németek magyar napilapokat akartak megvásárolni Budapesten. Ugylátszik, hogy maholnap már csak a németek vásárolnak majd magyar lapokat.

Záró urra nagyon rájár a rud; csak az a kérdés, hogy mikor zárják be véglegesen.

VIDÉKI KRÓNIKA

EASTONBAN az egyik festékgyári bodi elment Sándort köszönteni és a nagy köszöntésnek az lett a vége, hogy a bodi alaposan elázott a "szentelt viz"-től és két bodi vitte haza az "aptész"-re. Rövid idő múlva nagy lárma és zörgés volt az "aptész"-en, a házbeliek sietve szaladtak, hogy megtudják a lárma okát. És ott találták a köszöntő bodit, amint éppen egy székkal veszekedett és így adta a szót: "Te, Csali, ha nem szólsz, hát pofon váglak!" Pofon is vágta volna a Csalinak vélt széket, ha a házbeliek le nem füllettek volna a bodit, aki szörnyen el volt keseredve, hogy a "Csali" nem szólt hozzá.

Kolbászt akart füstölni az egyik miszter és ugyanecek kérdezgette a szomszédjától, hogy miként is megy a füstölés? A jólelkű szomszéd azután kioktatta, hogy vigye fel a kolbászt a padra, akassza fel és azután csináljon alatta tüzet. Meg is tette a bodi, de a füst látára összeszaladtak a szomszédok és tüzoltókat hívtak. A füstölő bodi megijedt a sokaság láttára s ott hagyta a kolbászokat a padon. A tűz nagyot lobbant, a kolbászok meggyultak és gyönyörűen meg is égték. Szerencsére ott voltak a tüzoltók és leloesolták a tűzbe jött kolbászokat.

A Johnstowni misziszek mulatni akartak, de testi ital nélkül vékonyan ment a mulatság. Végül is az egyik miszisz vállalkozott,

hogy hamarosan főz egy kis ködmonlevet. Főzött is még pedig olyat, hogy minden miszisznek félre állt tőle a kontya. Jókedvükben elhatározták a misziszek, hogy zenészeket fogadnak és táncolni fognak. Az egyik miszisz elment a zenészekért, akik ángliások voltak. A miszisz nem tudott angolul s azért csak ennyit mondott: "Szé, miszter, dene"! A muzikus erre derékon kapta a misziszt és eljárt vele a kállai kettőst. Nagysokára mégis csak kimutogatta a miszisz, hogy mit akar, s a muzikusok másnap reggelig huzták a vig misziszeknek, akik megmutatták, hogy igaza van a mondásnak, amely szerint: "busuljon a ló."

Az aurorai bodi nagyon szeretett volna angolul megtanulni s elhatározta, hogy kimegy dolgozni valami farmra. Meg is alkudott egy farmerrel, aki 20 dollárt ígért neki meg ebédet; a vasorát akkorra ígérte, ha a bodi megtanulja az angol nyelvet. Másnap hajnali három órakor fölkelt a bodi, hogy megfesse a teheneket, de rosszul járt, mert még öt órakor is az ajtót kereste, de nem találta. Szerencsére felébredt a farmer is és megmutatta neki az ajtót.

Erieiben az egyik miszisz megharagudott a miszterre, merthogy a pedájának csak egy kis részét adta át neki a miszter, a többi pedig elpengette. Egyszer azután elővette a miszisz, hogy ez így to-

vább nem mehet, de a miszter ugyan erősködött, hogy ő dolgozik a pénzért, hát azt tesz vele, ami neki jól esik. Erre azután elment a miszisz a gyárba és elpanaszolta a dolgot a "bósz"-nak. A következő "pedakor" azután a miszisznek küldték el az egész fizetést s mikor a miszter jelentkezett a "pedáért", hát kijelentették neki, hogy "nothing doing". Dühös volt a miszter és otthon ugyanecek összehorgolt a misziszszel s a nóta vége az lett, hogy a miszter összepakolt és kijelentette, hogy elmegy másfelé. El is ment, de a "dipón" meggondolta a dolgot és viszakullogott. Az ajtó be volt esukva és csak nagy könyörgésre nyitotta ki a miszisz. A visszatérés után megtörtént a ki egyezés, még pedig úgy, hogy a miszter főzi ezután a früstököt, szombaton ő surolja fel a konyhát, a "pedá"-ból pedig a miszisz adja ki neki a porciót. Hát ebből tanulhatnak azok a miszterek, akik nagyon verik a mellüket, hogy ők keresik a pénzt, hát ahhoz semmi köze a miszisznek.

KÖNYV A LEÁNYOK ÉLETPÁLYÁJÁN.

- A leányok életében dominál: -

8 éves korukban az ábécés könyv
13 éves korukban az emlékkönyv
16 éves korukban a tiltottkönyv
17 éves korukban a telekkönyv
18 éves korukban az anyakönyv
20 éves korukban a szakácskönyv
38 éves korukban az inakönyv
48 éves korukban az álmoskönyv.

Ha nincs étvágya,
Ha nincs rendes széke,
Ha fáj a feje,
Ha rossz a gyomra, a világhírt

"SURE" PILULA

kikurálja.

50 CENT ÉS 25 CENT BOXJA.

Ha az ottani patikában vagy storeban nem kapja, küldjön be 25 vagy 50 centet bélyegben és akkor elküldjük címére.

THE ATLANTIC SUPPLY CO.
361 EAST FEDERAL STREET,
YOUNGSTOWN, OHIO.

VETERÁN PESTA

régi amerikás és Zöldfülü Marci

MMARCINK, hát elmúlt mán a husvét is osztég kimulatta magát az magyar, de mondok dukál is, mer ugy szép a magyar, ha mulat. Most mán gyün a zöd farsang oszt lagzizni is lehet, hát maj kitáncojjuk még a vesénket is. De hát virtuos fiuk vagyunk oszt csak ugy repülnek a tizesek meg a huszasok egy menyasszony táncér. Még csak meg se kottyán ha ezer tallért összetáncol némejük menyasszony, de ha más dolgra kell adni, akkor ugy vacog a legtöbb magyar foga, mindha csak a kilenc napos hideg lelné. Szörnyen gavallérok vagyunk, mikor a ködmönlé mozog bennünk, de máskor ugy lapul a legtöbb, mind a za furcsa bogár a var alatt.

A március 15-ötödikét ugyan megüdnepelték sok hejjen oszt elmondogatták a régi nótát, hogy talpra magyar, de csak a szónál marattunk, mind rendesen. Beszélni tud az magyar, aki meg is láccik rajta, mer a zókontriba is ojján sokat beszélnek a zország házába, hogy szinte csuda, hogy a Duna vize nem fojik visszafelé. De azér a zországon csak nem segitének oszt még mindég asztat gondolik, hogy maj a sült galamb repül a szájokba.

Igen emlegetik, hogy csak a zamerikaji magyarok segíthetik ki a zókontrit, de esztet is csak be-

szélik oszt közbe kigyün egypár élelmes ember, aki kimuzsikáli itt a tallérokot a magyar zsebekből. No, de hát mindegy, mer ugy is kimuzsikáli valaki. Egy csomó magyar panaszkodik most, hogy órájtosan elmuzsikálták a nótáját, de hát nem is csuda, merhoggy sokan milijomosok akartak lenni oszt elhittek mindenféle mesét. Mer a mesét igen szereti a magyar oszt csak arra haragszik, aki igazat vagy okosat mond neki.

No, de maj csak lesz mán valahogy, mer kitavaszkodott oszt zöd a gyp, hát lehet maj legelni. Nem kell attul félni senkinek, hogy meghal éhen. Mozogj no, Marci, oszt ne nézz ojján keserveesn, akárcsak fűrösztés előtt a juh.

FÖLDIKÉM!

A veszett kutya szabja ki rajtad a nadrágot, ha potyán olvasod a Dongót.

RAPPORTON.

Fölláll a raportra a legénység. Kapitány ur von Strudlewitz jön. Átveszi a jelentést az örmestertől. Majd megáll Maszatos-Horváth Gergő előtt.

— Nun, was bittest du?

Horváth Gergő nagyot nyel, göresösen a sipkája ellenzőjéhez emeli tenyerét és szól:

— Her Hopmán!... Itige... pitige... meldige..., már kapitány ur, kirek alássan egy pár esuszolát. (Schuhsole.)

SOUTH BENDI KIVÁNSÁGOK.

A köszörű vigye el a kezedet, ha elviszed a Dongót a susztertől.

Titkos polic létedre zsebbe dugjanak, ha még egyszer elnézed a Dongót a szalomból.

W. H. SCHWARTZ Első magyar ügyvéd és hitelközjegyző
Ohio államban, 512 Society for Savings épületében, Cleveland, O.
Telefon: Cuyahoga central 3350—R, Bell Main 5720.

A KORONA ÁRA VÁLTOZIK!

A MOSTANI PÉNZT BECSERÉLIK!

LEGYEN ÓVATOS! NE KÜLDJÖN PÉNZT

addig, míg nehezen megkeresett dollárjait olyan pénzküldőre nem bízhatja, ki ellen panasz nincs és kiérdemelte bizalmát.

F. WM. GERTZEN CO., INC.

Foreign Dept. K.

70 WEST STREET

NEW YORK, N. Y.

A SZERETETHAJÓ szállítója. A legolesőbb napi árfolyam mellett utal át bármily összeget Magyarországra, valamint a megszállott területekre is.

IRJON MÉG MA!

CSOMAGKÜLDÉS

Magyarországra és a megszállott területekre gyorsan, biztosan, teljes jótállással.

0—0

KRÓNIKÁS ADOMÁK

PAGANINI HEGEDŰJE.

A 67-es politikáról és ezzel kapcsolatban Deák Ferencről folyt a diskurzus. A Tisza-gárda egyik embere azt vitatta, hogy Tisza gróf csinálja a legjobb 67-es politikát.

A kijelentésre nagy derűtség támadt a folyosón és Eitner Zsigmond epésen jegyezte meg:

— Az erdőből egyszer olyan fa került ki, a melyből később a Paganini hegedűje lett. Azóta minden fa azt hiszi magáról, hogy ő — hegedű!

VAN SZERENCSEM

Két függetlenségi "testvér" politikus találkozott a folyosón. A Szerdekényi-csoportbeli Lovászy Márton üdvözölte a Kossuth-párti Horváth Gyulát.

— Szervusz!

— Van szerencsém! — felelte Horváth Gyula.

Lovászy Márton csodálkozott.

— Miért van neked szerencséd?

Horváth Gyula még jobban csodálkozott.

— Már mért ne volna neked szerencsém? — mondta. — Harcoltam és a magyar nyelvért cserébe szociális reformokat kapok.

— Értelek, — felelte gúnyosan Lovászy. — Te is úgy beszélsz, mint az egyszeri uzorás. Az uzorás találkozott a vasuton egy katonatiszttel, a kinek egyszer nagyobb összegű pénzt adott kölcsön ötven százalékra. A katonatiszt üdvözli az uzorást:

— Adjon Isten, Mózsí!

— Van szerencsém!

A katonatiszt mosolyog.

— No, azt nem hiszem, hogy valami nagy szerencséje volna, mert bizony most nincs pénzem, Mózsí.

— Pedig látja, mégis csak szerencsém van nekem, hadnagy ur!

— Hogy-hogy?

— Hát tetszik tudni, én már rég keresztet vetettem arra a pénzre, a

mit a hadnagy urnak kölcsönöztem. Gondoltam azonban magamban, már csak úgy próbából mégis irok egy levelet a hadnagy ur papájának. És mi történik? A hadnagy ur papája azt írja nekem: "Az ügyletet rendezzük, ha a kölcsön felét és a percentet magamba magamnak. Hogyne engedném el? Hiszen ugy is lemondtam már róla. Hát aztán mondja hadnagy ur, nincs nekem szerencsém?"

A CSUFOLÓ PAPAGÁLY.

Tisza gróf és az ellenzék kölcsönös vádaskodását jellemezték a folyosón a következő régi anekdotával:

— Elmegy egy kaftános polgártársunk valami kereskedés előtt, a melynek ajtajában egy kalitkába zárt papagály van kifüggesztve. A papagály ráríkácsol a bolt előtt elhaladó emberre:

— Zsidó!

Mire a kaftános ember felüti a fejét és haragosan mondja a papagálynak:

— Nü! Még te mersz beszélni ezzel az orral?

Pintér Mari Amerikába megy

Új könyvem jelenik meg. Amerikának irtam, Amerikában adom ki, az amerikai magyarokat kérem, hogy vegyék meg.

Magam vagyok a szöszölője, a terjesztője, a hirdetője.

A bányász szerszáma a pikk, műhelye a bánya — az én szerszámom a betű, műhelyem a kis íróasztal. Éppen olyan munkás vagyok, mint mindenki más.

De nem ma mondom azt, mikor könyvemet akarom eladni. Én voltam az egyedüli magyarországi író, aki 1907-ben, 1910-ben és 1914-ben végig-

jártam Pennsylvania acélgyárait, West Virginia bányáit, azt akartam, hogy az otthon, a magyar haza törődjék az amerikai magyarsággal, irtam, dolgoztam, harcoltam a kivándorlókért az én szerszámommal: a tollal, míg ki nem ütött a végzetes háboru.

"Pintér Mari Amerikába megy" — ez a könyvem címe: Utána jött az írója is.

Egy magyar munkáscsalád életét írom le a bolsevizmus utolsó napjaiban, a budapesti román megszállás idején... Az életet rajzolom, hogy megértsük nagy tanulságát.

Magyar vagyok, a könyvem is magyar és erős a hitem, hogy Magyarország átéli rettenetes megpróbáltatását és hogy a haladás és szabadság országa lesz.

"Ti is vissza fogtok jönni — mondja a könyv hőse, Pintér András — ha visszaadja ennek a magyar földnek a boldogságát az örök boldogság két hegyesucsá, mely az emberek menyországát tartja: a munka és szeretet."

A regény ára egy dollár.

Aki meg akarja venni, a pénzt küldje erre a címre:

Mr. ÁRPÁD PÁSZTOR

61 W 68th Str. New York City

Aki előfizeteket gyűjt, harminc százalék jutalékot kap, minden tíz dollár után hármát.

A pénz vétele után másnap elküldöm a jól nyomott, szépen kiállított könyvet.

Nem mondom, hogy jótékony célra adom a pénzt. Nekem kell, a családomnak, hogy dolgozhassak, irhaszak, élhessek.

Pásztor Árpád

HALÁL ELLEN

NINCS ORVOSSÁG — MONDJA A RÉGI PÉLDABESZÉD

Amelyik clevelandi magyar háznál a Halál kopogtatott, jusson eszükbe

THE JAKAB CO.

magyar temetésrendező és balzsamozó intézete, amely a legjobban berendezett a városban.

Betegszállító kocsik állnak rendelkezésre. Lakodalmakra és keresztelőkra a legjobb gépkocsijait tartja.

8923 BUCKEYE ROAD

CLEVELAND, OHIO.

MINDKÉT TELEFON

MUFFOL MISKA

főburdos szavaltatai

A HUSVÉT is elmúlt már oszt gyün a zöd farsang, amikor házasodnak a bodik. Hát mondok én nem házasodok, mer nekem még a zöd farsangon se zöd a zeszem. De azért csak házasoggyanak a bodik mer utójjára a magamfajta cingel embernek is élni kell... Jubecse!

Gyászonba meg a görlik igen el vannak keseredve, mer kiatták a zordert, hogy nem szabad rövid szoknyába járni. Hát most a görlik még a bálba se akarnak menni, mer aszondik, hogy mit ér a zozjan tánc, ahol még térgyig se lehet látni a sejjem trimflit.

Viszkonyzinba meg mulactság vót oszt a zegyik miszter elment a szakácsnéval a pékhe a pecsenyéjér. De hogy soká marattak, hát valaki utánok ment oszt rájok verte a zajtót, hogy aszondi másnak is haggyanak a pecsenyébül. Hát mérges lett a miszter oszt ki akarta vágni a zörgetöt. De nem is esuda, merhogy mi köze valakinek a más közihé.

A barbertonyi miszisznek meg igen fájt a háta oszt aszondi a miszternek, hogy kenne meg egy kis sóborszesszel. Hát kente is a miszter katonásan, de a nagy dörzsölés után sült ki, hogy a miszter borszessz hejlett, a szentelt vízzel kente a miszisz girincét. Erre oszt megint dörzsölni kellett, hát a misziszből majdnem palacsinta lett.

Gyászonba meg a zöreg legények ugy vélekedtek, hogy a misziszek kedvébe járnak, mer a görlik rájok se néznek. El is keszték a parhetet sájnolni a misziszeknél oszt a zegyik bodi ugy belégyütt a puolásba, hogy a misziszt is ki akarta sájnolni, de kapott ojjan esárdást, hogy a zápfogát

is kiköpte. Erre oszt ugy elmuffolt a bodi, hogy azóta se látták.

De nem szavazok már többet, merhogy öntöszkönni jártam oszt hogy a misziszek nem sajnálták a sonkát, hát ugyan megcsömöröltem osztég ugy szuszogok, akár csak a hizott liba. No, de azért ha valamijük miszisz nem kapott vóna hímet, hát csak izennyen, mer nem vagyok smucig.

Disznóságok

EAST CHICAGO-ban beállt az egyik miszter "bucser"-nek. Vett is három disznót és le is szurta volna azokat, csakhogy a disznók megvadultak és futásnak eredtek. Szerencséjére a nézőközönség kapára és dorongra kapott s ugy verte agyon a disznókat nagy kergetőzés után.

A CARROLVILLEI bodi malacot vett, csakhogy baja volt a "mellestés"-nél. A malacot ugyanis beleültette a lavórho és a miszisz öntözte rá a forró vizet, de csak egyes részeken jött le a szőr a malacról. Erre azután szalmát kerített a miszter és a többi részt megpörkölte. A nóta vége az lett, hogy a malac egyik jele megfőtt, a másik pedig megégett.

INDIANA HARBOR-on disznót öltek egy helyen, de mikor pörzsölésre került a sor, hát köszöntetni kezdett a koca. A miszisz észrevette a dolgot és nagyijedten jelentette a hentesnek, hogy a koca a fejét bólogatja. Erre azután kapta a hentes az öreg fejszét és ugy kupán billentette a kocát, hogy nem köszöntgetett tovább.

**SZEMÜVEGEK
PRÓBÁRA
TELJESEN INGYEN**
NE KÜLDJÖN
:: PENZT ::
Tíz karátos aranykeretű szemüvegein-

ket nagyszerű üvegekkel, amelyek a legfinomabb kristályüvegből készültek
10 NAPI INGYEN PRÓBÁRA
ELKÜLDJÜK ÖNNEK.

A legapróbb betűt is elolvashatja vele és a legvékonyabb tübe is belefűzheti a cérnát akár nappal, akár világítás mellett. Küldhetünk szemüveget olvasásra, messzilatásra, vagy munkába való.
KEZESKEDÜNK A MEGELEGEDESRŐL
Próbálja ki a szemét ezen a hirdetésen. Jegyezze meg a legkisebb betűket, amiket szabad szemmel el tud olvasni körülbelül 14 inchesnyi távolságban. Azután takarja be az egyik szemét egy papírlappal és olvasson egy szemmel, azután tegye ugyanazt a másikkal. Próbálja ki így mindkét szemét. Irja meg nekünk az eredményt. Irja meg, hány éves és hogy használt-e már üveget és mióta. Azonnal megfelelő szemüveget küldünk önnek próbára a mi költségünkön. Ha beválik, akkor küldjön csak 2 dollár 95 centet. (A rendes ár \$7.50). Ha nem tetszik, küldje vissza és semmibe se kerül önnek.
Cím: DEPT A 13
GREAT AMERICAN SPECTACLE HOUSE
3937—39 W. 16TH STR. CHICAGO, ILL.

SZÁLLÓIGÉK

BURNSIDE-on elment ordert szedni az egyik stóros, csakhogy order helyett alaposan beszedett a ködmönlemből s így azután hazamenőben többet lépett a "szájvók" mellé, mint ahogyan kellett volna. Otthon azután be akarta fogni a lovat a kocsiba, hogy kivigye az ordereket, de egy kis hiba esett, mert a lovat fejfel a koei felé akarta befogni. A miszisz észrevette, hogy hiba van a kréta körül, beküldte a misztert és maga hordta ki az ordereket gyalogosan.

Ha valaki tulságosan belöttyint és boldodt csinál, ezt mondják róla a burnsidei magyarok:

— Ez is visszajáról fogta be a lovat.

Alaposan beszédtek a hámozott szőlőből a chicagói miszter és a miszisz. Ebből a beszédéből nagy fogdosás lett és mikor jól meggyomrozták egymást, rá akarták venni a lányukat, hogy adja vissza a gyűrűt a völegényének. A görli azonban kijelentette, hogy inkább világgá megy, de ezt meg nem teszi. El is tűnt a leányzó, s előtölt való bánatukban még jobban beszédtek az öregek a szőlőléből. A mulatság vége felé már négykézláb állva danolták a jólismert nótát, hogy aszongya: "Keresem az istent", de persze nem találták.

Ha valaki alaposan bedurrant, ezt mondják róla az ottani magyarok:

— Ez is négykézláb keresi az istent.

Pennsylvania egyik magyarlakta helyén nyulakat tartott az egyik miszter. Egyszer csak megbetegedett a nyulak között a legbeesebb. Megijedt a miszter és hirtelenében egy hashajtó pilulát adott be a betegnek. Rövid idő múlva kiment a miszter és örömmel látta, hogy a medecinának megvolt az eredménye, mert a beteg nyul békésen alszik. Később derült ki, hogy a kedves nyul végleg beadta a kulcsot.

Ha valaki nagyon beteg és nem tudnak rajta segíteni, ezt mondják róla az ottani magyarok:

— Ebbe is kár a pilula, akáresak a miszter nyulába.

**TANÁCSOT
ORVOSSÁGOT**

a 'legjobbat

Dr. VARGA JÁNOS

óhazai gyógyszerész adja

1299—2nd Ave. (68-ik St.)
NEW YORK.

ÚJ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A DAYTONI VONÓS BANDA NAGYBŐGŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ALULIROTTAK, a Nagy Bögő Részvénytársaság fő részvényesei összesen öten úgy gondoltuk, hogy a nagybögőre részvényeket bocsátunk ki, mivel a nagybögő rettentőt szenvedett a világháborúban, amelyben keresztül is lőtték az oldalát és most betegen fekszik a Radvánszki Miklós Dry Salonjában. Tehát a ki a részvényből vesz és betartja a szerződés pontjait, de minden tekintetben, az nem fogja megbánni, mert a mi a fő: a pénze egész biztonságban lesz.

A pénz biztos. A részvény ára csak két dollár. Hivatalos lap a Dongó.

A SZERZŐDÉS PONTJAI:

1.) Egyetlen részvényes sem veheti ki a pénzét a társaságból, csakis azon esetben, ha a train elgázolja úgy, hogy se keze, se lába, se pedig feje nem marad a gallértartóján. Ha még így sem hal meg, akkor a részvényének felét, kikapja.

De a pénze biztos.

2.) Ha a részvényesek bármelyik tagja a villamos székbe kerülne és kieresztenék belőle a szekszárdi jó piros vizet és halála ptán 30 nappal saját kezealírásával ellátott szerződésével személyesen nem jelentkezik, a pénzét elvesztette. Ha jelentkezik, kikapja.

De a pénze biztos.

3.) Aki pedig halászás, avagy fürdés közben belefut a vízbe, s ha megelék egy hónap mulva, s tele issza magát vízzel úgy, hogy bizonyosságból megtölt egy 12 ezer lóerejű gőzkazánt, a pénzét kikapja azonnal.

Mert a pénze biztos.

4.) Ha a részvényesek bármelyikét az a szerenese érné, hogy automobil, vagy villamoskocsi ütné el, vagy a banya rárogná, vagy pedig valami nyári harmat, amelyik a fákat hasogatja, agyonütné, és a doktorok hat

hónapra rá tudnák összeszedni a darabjait, utána 60 nap mulva személyesen jelentkezik, a pénzt rögtön ki is kapja.

Mert a pénze biztos.

5.) Ha a részvényesek valamelyikének felesége elszökne egy más részvényes társával, pénzét nem követelheti azért, mert nem ok, és nem szerencsétlenség, hanem öröm, miért? azért, mert ha ő neki is ilyen kemény szerződése lett volna, mint ezen részvénytársaságnak, úgy be lett volna biztosítva a felesége, mint nálunk a pénze. Mert, nálunk megkapja a tőkét is és a kamatot is rendesen.

És a pénze biztos.

6.) Ha a részvényesek közül bárki is el megyen az óhazába és írásbelileg beküldi a központhoz és megfogadja, hogy soha ide vissza nem jön, ottan tisztességesen és békés gutaütésben meghal, akkor a legkisebb örököse megkapja a részvény után járuló kamatot pontosan minden ötvenedik évben. De csakis abban az esetben, ha a szerencsésen járt gutaütött egy év multával itten személyesen jelentkezik a társaság központi irodájában és ottan a jogigényét bejelenti. De ha személyes jelentkezését elmulasztja, akkor elveszti minden jogát.

De a pénze biztos.

7.) Ha valamelyik részvényes öngyikos jelölt akar lenni először is kötelessége magát kipróbáltatni Magyarországon a Héjjas pribékjeivel, de Huszárosan úgy, hogy köteles a kötelen lógni 25 évig és ott kap szabadságos levelet, a deresen 25 botot, és ha visszatér ide, jelentkezik a Dongó szerkesztőségénél, a Samunál, mert már akkor a főirodán nem lesz szükséges jelentkeznie: a pénz biztos és kikapja kamatostól, sőt ráadásul Radvánszky Miklós szalonos ur megtéríti a kötél árát, mivel kötelekről ő tartozik gondoskodni.

Hitelesítve Radvánszky Miklós szalonjában az eli kijáratnál, 1921

március 16-án. — 1252 West 3rd St. Dayton, Ohio.

Decky Emerik, főelnök, Rohács István, központi titkár, címe 312 N. Conover St. Dayton, O., Barta Sándor gyűlés rendező, Balog Ferenc ellenőr, Radvánszky Miklós külföldi osztályvezető, Pásztor János gyűlési ajtóőr, Kerecsi Mihály terem sepregető, Szirma Gábor alelnök, Ujlaki György kiskönyv-vezető, Kraska András sorszámvévo, Radvánszky János, külföldi pénzkezelő, Tokodi István, alpenztárnok, Birtner Gyula, Jánacsik József, Kocsis István hagyatéki jegyzők, Szakál Béla hitelesítő, az egész külföldi és belföldi forgalmakban.

FELHÍVÁS

a részvényt vásárló közönséghez.

A Daytoni Nagybögő Részvénytársaság felhívja az Egyesült Államokban élő és Magyarországon lakó Dongó előfizetőket és nem előfizetőket, hogy minél jobban vegyenek ezekből a részvényekből, mert itt a pénze mindég biztos. Mivel már a Samunak a legtöbb részvénye van, 25 részvénynek már a tulajdonosa és ő is a főpenztárnok. A részvény ára darabonként 2 dollár, a mit a központi titkár köteles beküldeni, a Samunak. Minden tudakozódás a részvény iránt a központi titkárhoz küldendő, a kinek a címe:

Rohács István, 312 N. Conover St. Dayton, Ohio.

Nuga-Tone

Az egyedüli orvosság, mely valaha segített rajtam, mondja Mr. Molliar

Philadelphia, Pa.
"Mellékelve küldök \$500-t 6 üveg Nuga-Tone szerért. Tudomásukra akarom adni, hogy mily csodálatos eredményt hozott nekem az Önök nagyszerű Nuga-Tone szere. Ez nemcsak akkor használt a mikor beszédtem, hanem azóta állandóan igen jól érzem magam. Fogadják leghálásabb köszönetemet öszinte szívből és imádkozni fogok, hogy még számos más beteg is segíthessenek Önök. Sok más orvosságot próbáltam már, de minden eredmény nélkül. Egyedül csakis a Nuga-Tone segített rajtam."
JOS. MOLLIAR.

A Nuga-Tone felszerenti és erősíti az egész szervezetet, ez egy csodálatos orvosság gyenge, ideges, levert férfiak és nők részére. Ez új életet ad a máj és beleknek, feleleveníti a veséket, kiűzi a mérges anyagokat, megszünteti a szeleket és felbűfögést, rossz szagú leheletet és bevont nyelvet. Nagyszerű étvágyat, jó emésztést, csillapított idegeket és nyugodt fejrissítő alvást ad Önnek.

Minden üveg Nuga-Tone EGY TELJES HÓNAPI KEZELÉSRE ELEGENDŐ ORVOS-SÁGOT tartalmaz, melynek ára \$1.00. Vegyen egy üveggel még ma bármelyik jobb patikában, szedje ezt 20 napig és ha nem volna teljesen megelégedve az eredménnyel, a patikáros készpénz vissza adja Önnek a pénzt. Ha nem tudná ezt megszerezni az ottani patikában, küldjön nekünk \$1.00-t és fog tőlünk kapni egy teljes hónapra elegendő szavatolt orvosságot, bérmentve. NATIONAL LABORATORY, 537 So. Dearborn St., Chicago, Ill.

DONGÓ

Megjelenik havonta kétszer.

Szerkesztő: **KEMÉNY GYÖRGY**
Rajzoló: **KEMÉNY JÁNOS.**

ELŐFIZETÉSI AR:

Amerikában egy évre	\$3.00
4 hónapra	\$1.00
8 hónapra	\$2.00
Magyarországra egy évre	\$3.50

A DONGÓ CIME:

1060—25th Street, Detroit, Mich.

DONGÓ

HUNGARIAN COMIC PAPER
PUBLISHED SEMI-MONTHLY
Editor: **GEORGE KEMÉNY.**

Entered as second-class matter July 15th,
1916 at the Post Office at Detroit, Mich.,
under the Act, of March 3, 1897.

VIGYÁZÓ JÁNOS

MEGFIGYELÉSEI

TILTAKOZÓ gyűlést tartanak a st. louisi németajku magyarok. Ezt hirdeti a st. louisi magyar ujság. A németajku magyarok tiltakoznak Magyarországra feldarabolása ellen és egyúttal kérik, hogy a Magyarországtól elvett területeken rendeljék el a népszavazást, hogy így maga a nép döntsön abban a kérdésben: hová is akar tartozni valójában. Annak idején a népek önrendelkezési jogát emlegették és azt hangoztatták, hogy embereket baromként nem lehet csak úgy ide-oda terelgetni. Hát a st. louisi németajku magyarok a baromként elkótyavetyélt népek érdekében emelik fel tiltakozó szavukat.

Jól teszik ezt a st. louisi németajku magyarok. Csak az a

nagy kérdés, hogy hol maradnak a magyarajku amerikai magyarok?! Nem gondolják, hogy ők is tehetnének valamit ebben a kérdésben? Nem ártana talán ha ők is összedugnák a fejüket és elsősorban a magyar származású amerikai polgárok egytől-egyig aláírnának egy tiltakozást és arra kérnék az Egyesült Államok kormányát a törvényhozással együtt, hogy ne egyesüljenek bele abba, amit Magyarországgal szemben elkövettek azok, akik a civilizációra való hivatkozással megnyerték az Egyesült Államok támogatását és most halálra ítélték egy ezeréves népet, a mely évszázadokon át a civilizációért vértett mások helyett.

Egyes hírek szerint Károly császár ellátogatott Budapestre és ott szépen a fejébe akarta nyomni újból a magyar koronát. De nagyon felsült a kirándulással a felséges ur, mert Horthy kormányzó is, meg a katonaság is, azt javasolták neki, hogy csak menjen vissza szépen Svájcba és csináljon sajtót, de hagyjon békét a magyaroknak. Habsburg Károly szót fogadott és visszament oda, ahonnan jött. Ezzel azután Habsburg Károly magyar királysága el is van intézve.

Az Amerikai Magyar Népszava kérdést intézett olvasóihoz a magyar királyságot és a Habsburgokat illetőleg. Remélhető, hogy alaposan és magyarsan megnyilatkoznak az olvasók. A Dongó már hónapokkal ezelőtt fölvetette ezt a kérdést és örülünk, hogy más magyar lapok is foglalkoznak a dologgal. Ugy kellett volna csinálnunk a dolgot, hogy az összes amerikai magyar lapok megkérdezték volna

eziránt olvasóikat és akkor meglátnák Magyarországon a mi álláspontunkat. Ámbár az az egy bizonyos, hogy az amerikai magyar lapoknak nem kellene a Habsburgok.

Móricz Zsigmond, a kiváló magyar író, hatalmas cikket írt az amerikai magyar költőkről s általában az amerikai magyarokról. Köszönettel nyugtázzuk Móricz Zsigmondnak ezt a kitüntetést. Ugyilátszik, hogy Magyarországon kinyitlak már a szemek és nem az a vélemény többé rólunk, hogy "Európa az Óceán tulsó oldalára veti népességének szemétjét." Az amerikai magyarok és elsősorban a magyar költők büszkéek lehetnek a Móricz Zsigmond elismerésére. Remélhető, hogy írása nyomán egyszer mégis csak megértik oda át az amerikai magyarokat.

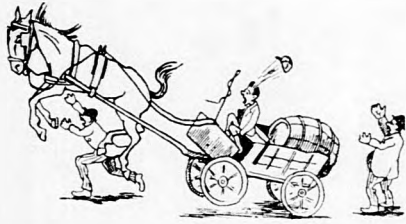
ÁPRILIS

Április a "bolond" hónap,
Igy tartják ezt az emberek;
Haragosan dudálnak a
Rögszárító, hideg szelek.
Melengető napsugárra
Zöldülni kezd mező s berek.....
Megváltozik a táj képe,
Csak az ember marad régi:
Sose tanul újabb leckét.
Bolondság kell mindig neki.

ÜGYNÖKÖT KERES AZ INTEGRITY FINANCE CO.

ALAPTŐKÉJE \$500,000.000
214 NORTH 15TH STREET,
PHILADELPHIA, PA.

Olyan ügynökre van szükség, aki az idegen nyelvek mellett beszél és ír angolul, hogy képviselhesen bennünket az illető helyen és al-ügynököket nevezhesen ki a mi kamatos-kamatot hozó arany kötvényeink (Gold Notes) eladására. Úgyes ember megfelelő igyekezettel 500 dollárt, vagy többet is kereshet havonta. Irjon angolul a részletekért, írja meg korát, ajánlóit, hány idegen nyelvet beszél, mi a mostani foglalkozása, milyen üzleti gyakorlata van és így tovább. Irjon azonnal a fenti címre.

Esetek Nyul Győziből

TRENTONBAN két oláh bodi ugyan-csak jorgott a miszisz körül, aki hol az egyikre mosolygott, hol pedig a másikra. Az egyik végül vett a miszisznek egy gyémántokkal kirakott fésűt a tíz centes stóriban és erre teljesen hozzá fordult a miszisz. Dühös lett a másik bodi és sugott a miszisznek valamit. A miszisz megneszelte a dolgot és mind a két bodinak kiadta a "tájmot". Így jár az, aki irigykedik.

Perth Amboyba ment látogatóba egy miszisz és úgy beszedegetett a ködmönléből, hogy egyszer csak "fájért" kezdett kiabálni. Emiatt nagy lett a veszedelem és csaknem egymás hajába ragadtak a misziszek. De újabb poharozás után elmúlt a veszedelem s a misziszek négykézláb bucsuztak el egymástól.

Passaicon egy öt tagú szervezőbizottság alakult meg a Dongó gárdájából toborzás céljából. A bizottság elhatározta, hogy ebből a célból szalonnasütéssel egybekötött kirándulást rendez. Másnap reggel össze is gyűltek egyik jószívű bodinál, ahol megvolt a szalonnasütés és pedig a szigorú "szárasságra" való tekintettel megfelelő testi italok kíséretében. Alaposan benyalkáltak a szervezők s egyszer csak valamelyik bodi két nyulat csipett meg a portán és diadallal vitte be a szervezőkhöz. A nyulak látára elhatározták a szervezők, hogy átnéznék a sarki szalonba a nyulakkal együtt és besorozzák a szalonost a gárdába. Át is mentek és az egyik szervező kiharancsolta a "fulház drink"-et, amiben a szalonnasütés is részesült s be is állt a Dongó gárdájába azzal a kikötéssel, ha neki adják az egyik nyulat. Megvolt az egyezés, aminek öröme a szalonnasütés ur adatta ki a "fulház"-at. Közben előkerültek a füstösök és elrántottak egy csárdást. A szalonnasütés nagy kedve lett és a gárda "organájer"-ével járta el a kállai kettőt. A szervezők ez alatt megszóktették a nyulakat automobilon, elvitték azokat egy másik csárdába, ahol hamarosan lerántották róluk a lajbit és paprikás lett a nyuszikból. A szervező bizottság erre ünnepélyesen átvonult a paprikásra és a további szervezkedésre.

Nagyban készülődött az egyik trentoni bodi március 15-én a Washingtonban tartandó truck-eladásra, ahol egy pár truckot akart venni az államtól olcsó áron. Hogy pedig el ne kessen a vonatról, egyik rokonánál töltötte az éjszakát megfelelő ködmönlé mellett. A vendéglátó rokon úgy bekaesintott, hogy hajnalban három rendőr szedte le az egyik porcsról. Alig fekiüdt le a bodi otthon, már is felriadt és sietett a gyárba, ahol azonban csukva voltak a kapuk. A bodi szörnyen zörgetett s kiszólt rá az őr, hogy mit akar? Azt mondja a bodi, hogy dolgozni akar oszt "decól". Az őr azonban hazakergette, merthogy vasárnap nem dolgoznak. A bodi szégyenkezve ment haza azért, mert hétfőnek nézte a vasárnapot.

A roeblingi miszter muflolni hívta a komáját. A nagy munka után meg volt az áldomás, de a "munsájn" úgy megártott a mufloló komának, hogy őt is muflolni kellett. A roeblingi koma kerített négy feketét, akik saroglyára tették a komát és úgy vitték haza. A miszisz szörnyen megijedt, hogy halottat visznek, de még jobban elémült az egyik burdos, aki el is ájult a nagy ijedelemtől és úgy kellett felocsolni az ájulásból. Másnapra magához tért a miszter és megfogadta, hogy nem muflol többet olyan helyen, ahonnan őt is muflolni kell még pedig saroglyán.

SAJÁTSÁGOS KIVÁNSÁG.

— Mama, szeretnék az égben lenni.

— Miért lányom?

— Azt mondják, hogy az égben köttetnek a házasságok.

GEGUS TESTVÉREK

EGYEDÜLI MAGYAR
VASKERLESKÉDESE DETROITBAN

A legfinomabb festékek, szárszámok és mindenféle házi szükségleti cikkek legjobb beszerzési forrása.

Hazai kaszák, kapák és ásók kaphatók.
8130 WEST JEFFERSON AVENUE
TELEFON: CEDAR 1184

Wisconsini megymás

MILWAUKEE-ban bál volt, s mulattak a bodik cefetül. Az egyik bodi különösen is beszedett a jóból úgy, hogy mikor hazament és az asztalhoz ült, hát hamarosan elaludt. Gyönyörűen belefeküdt a káposztás tálba és úgy aludta az igazak álmát. Egyszer csak fölrázta a gazda és azt mondta neki, hogy menjen aludni az "aptész"-re, mert a káposztás tál nem párna. Fel is ment a bodi és másnap reggel föl is ébredt de az ágy alatt, merthogy oda feküdt az ágy helyett.

Racine-ben az egyik bodi már háromszor kiváltotta az utlevelet, hogy megy az ökontriba. Legutóbb már a borát is szétosztotta a bodik között, merthogy biztosan megy. De újból beszájkolt a bodi és csak itt maradt. Most azon panaszkodik, hogy hej! csak a bort ne osztogatta volna el a bodiknak.

A racinei stappoló junyisták elhatározták, hogy elmennek Chicagoba munkát keresni. El is mentek s várakozás közben az egyik bodi meg akarta tapasztalni a várost, no meg egy kis ködmönlevet is fel akart hajtani. Utak indulás előtt alaposan megjegyezte a "szájvókot", hogy visszatérőben rátaláljon a kovártélyra. Csak hogy a bodi nagyon felhajtott a ködmönléből és így az orrával tapogatta a "szájvók"-ot, de még így se tudta megtalálni a jelzést, mert letaposták a járókelők. A többi bodik keresésére indultak és meg is találták, amikor már a "szájvók"-ot nyalagatta kinjában.

Tel. Princeton 2584 R.

DR. MAJOROS JÁNOS
MAGYAR FOGORVOS

8820 Buckeye Road, Cleveland, Ohio

Rendelő órák: Hétköznap délelőtt 9-től este 8 óráig. — Vasárnap 2—5 óráig

MINDENFÉLE NYOMTATVÁNY

megrendelhető a Dongónál.

Tessék írni erre a címre:

:: D O N G Ó ::
1060—25th Str. Detroit, Mich.

AZ AMERIKAI MAGYAR KÖLTŐKRŐL

NEMZETI IRODALOM

NÉMELYEK számára lelkesítő jelszó ma a modern magyar irodalomnak nemzetietlenné való bélyegzése. Idegen kultúra, idegen eszmekörök, idegen ideálok hirdetője szerintük a mai magyar irodalom. S ezzel szemben követelik a tiszta magyar nemzeti irodalom megteremtését.

Megszívleltem a dolgot s végiggondoltam a magyar irodalom multját, de nem találtam olyan korszakot, amikor ugyanez a vád ne érte volna az új irodalmi fellobogást. Mikor Bessenyei György s testőr társai Voltaire, Montesquieu s a többi francia költő s író munkáinak fordításával jött, akkor kétségbe voltak esve a latinosok, akik a régi nemes magyar hagyományokat védtek, pedig ők a latin Horatiust tekintették mesternek. Sőt az ugynevezett magyar iskola sem volt ősmagyar: Gvadányiról, a Peleskei nótáriusról, magáról, nemrégiben kimutatták, hogy nemcsak ötletében s szerkezetében, de még soraiban is németből van fordítva, s a Fazekas Mihály Ludas Matyija francia katonáskodásának em'elke: a Ludas Matyi mese sohase fordul elő a magyar népmesekincsben, ellenben a nyugateurópai népeknél számtalan változatban van meg.

És aztán irodalmunk bábája Kazinczy! Hogy lehet az, hogy Kazinczyt, akinél senki sem tett többet arra, hogy a magyar nemzeti szellem elveszítse eredeti színeit, levesse a gubát s a bocskort s nyugati ruhába öltözzön: örök kárhözatra nem ítélték.

S vele együtt Vörösmartyt, aki nyugateurópai sorokban írta meg a Szózatot. Csokonait, aki a Dorottyától kezdve minden nagyobb munkájához kívülről s egyre nyugatról vette a formát, a lehetőséget. Petőfit, aki fajilag egyáltalán idegen s épen nem előkelő pedigregjü. Arany Jánost, aki Dantétól a Nibelungi énekig minden lendületéhez nyugatról vette a mintát. Jókait, aki gyermekem örömmel vetette bele magát a francia romantika sodrába. Mikszáthot, Herceget, Gárdonyit, akik egyikük sem mondhatják el a "Büszke magyar vagyok én, keleten nőtt törsoke fámnak" kölseiszavát: ezeket mind nem támadják magyartalanságukért s hogy idegen anyagot hoztak a nemzeti irodalom színeibe.

Meg kellene határolni a nemzet fogalmát. Mi a magyar nemzet. Hány tagból áll, mi a mélysége s tartalma.

Az öreg báró Ürményi koronaőr szerint a magyar nemzet: a főrendiház. Petőfi igen finoman megtalálta a magyar nemzet

típusát a magyar nemesben. Pekár Gyula a Szent korona című darabjában, amit szerencsém volt látni a Nemzeti Színház színpadán, a kiscgazdát állítja be a magyar nemzet gyanánt. Úgy gondolom ő haladt költőink közt legmesszebb a liberalitás terén.

De még mindig hátra van a napszamos: pedig a magyarságnak, a magyarul beszélőknek negyvenötödöt teszik. A magyar népleleknek mindenkor ők voltak a forrásai. Erdélyi Jánostól Herman Ottóig minden népköltési kutató, ha biztos és igaz adatokat akart kapni, akkor a pusztákra s a tanyákra, az erdei kanászokhoz s a faluvégi zsellérekhez zárandokolt el. Jönnie kell tehát egy Pekár Gyulanál még nagyobb költőnek, aki majd a bocskoros zsellért fogja beállítani a magyarság típusos képviselőjének.

Most már visszafordulva: nemzeti irodalom volna az, amely egy zárt területen a legmélyebb elemből kiindulva teremt egyre nagyobb kulturális értékeket, fel a legmagasabb műveltségi rétegek számára.

Mindaddig a magyar irodalomban ezt a nemzeti munkát tisztán találni nem lehetett, csak idegen és nemzetietlen befolyásokkal telítetten.

Én azonban megtaláltam ma ezt is: a tisztán nemzeti talajból kinőtt magyar modern nemzeti költészetet. Schöpflin Aladárnak köszönöm, hogy elküldte nekem a könyvet, amelyben ott van az igaz magyar nemzeti irodalomnak megható, sőt megrendítő szelleme:

S ez az amerikai magyar költők kis versgyűjteménye, amelyet úgy látom a Közpon-ti Sajtóvállalat adott ki. Amerikában élő magyar költőink munkáiból anthologiaszerűen összeállítva.*

Ez igen: ez nemzeti irodalom.

II.

Mig olvastam, valami belső remegés tartott fogva, mint a bűnöst, mint minden magyart kell, hogy végigremegtesen a gondolat, hogy véreink hogyan élnek s szenvednek az idegenben. Minden szavuk gyötrelmesen rezonált a lelkemben. Megtaláltam az előbb jövendőt nagy költőt: aki a bocskoros zsellért, a szegény munkás magyart tekinti a magyarság típusos kép-

* *Amerikai magyar költők. Összegyűjtötte Rickert Ernő amerikai magyar, Apponyi Albert gróf előszavával. A Magyar Jövő Könyvtára, 1. sz. Budapest, 1920.*

viselőjének. Ez a költő nem Kemény György, vagy Szécskay György, vagy Pólya László, Jovicza István, Szabó László, Tarnóczy Árpád, Varga János, Rácz Rónay Károly stb., akik név szerint előfordulnak egyes költemények alatt: hanem maga az a szegény munkás magyar elem, mely kivándorolt Amerikába s amelynek szívevére ömlött dalba mindazon költőknek hangjában, akik az ő képében, hasonlóságában s képviselőtében az egekig eresztették hangjukat....

E költők nem oszlanak szét egyéni színekre, egyéni témákra, egyéni tartalmakra: mindannyian az egész ott élő magyarság legfőbb, közös, s mindnyájukban élő érzéseit dalolják: oly egyöntetűen, ahogy a magyar irodalom soha egységes képet nem adott.

És amit olvasunk belőlük, ami képet nyerünk költeményeikből, az nem a költőket reuelálja, nem látjuk a költők szerelmét, egyéni vágyait, személyes tulajdonságait s gőgét és naevt

Juk szép és nemes, de tisztán egyéni jó tulajdonságaikat sem: csak egyet látni verseiken át: a bujdosó magyart, a vándor-utra kelt napszamos magyart, amint:

Pokoli hőségben, ördög fiak gyanánt

Olvasztják a vasat jó magyar emberek,

Olajos arcukról csurog a verejték.

Ez olajos arcu ördögfiak szivhangjai sikoltanak itt, rekedten vagy tisztán, hörgöve vagy üvöltve, vagy suttogva, vagy ríva.

Nincs egy sor e könyvben, amely szem elől tévéssze ezt az alakot, nincs egy költő, aki más merjen lenni, mint ez a szenvedő, szegény szent áldozat: a vadidegenben élő magyar pária.

Egy az alakjuk, egy a színük, amivel ez alakot életrehívják s költői magasságokba emelik. Mindenki, mindenütt, akár névvel, akár ismeretlenül, költemény és népdal, mind, mind a fájdalomnak, a részvétnek, az önmagát siratásnak ugyanazokat a szivfacsaró hangjait hallatják.

Ugyanazok a témáik, gondolataik, szakadatlan: ennek a szegény magyarnak az otthonból való elindulása, utazása, megérkezése, az ügynökök markában való kétségbeesett vergődése, a bányákban, gyárakban való szenvedése, a pillanatra sem szünő hazafelé sóvárgása, a kiolthatatlan hazaszeretete, a családjáért való remegő aggodása, gyermekében való féltékeny és reménykedő megújulása, a magyarság jövőjében való vallásos, a mennyország hitéhez hasonló holdog vágyakozása, sorsának reménytelenségén való kétségbeesése s ko-

ronként a bor mellett való fellobanása, hetyke daca....

Néha humorosan, azzal a mindennél édesebb magyar humorral villan fel ugyanez a gyászos sors.

De ezek a hangok minden pillanatban a süét keserűségbe csapnak át. A szegény magyar, aki kimegy Amerikába a világ legbecsületesebb s legártatlanabb áldozata lesz. Egy hangot nem tud idegen nyelven s nyelvének édes hangjai közt egy nincs, amely valamely idegen nyelv szavával rokon legyen: ugyanígy észjárása, vérmérséklete idegen az idegenben. Iskolai tanultsága nincs, a magyar elemi iskolák csak a legutóbbi időkben kezdtek adni írást-olvasást s egy kevés számvetést. Ipari tanultsága, próbája, gyakorlata abszolút nincs, mire lehet tehát alkalmazni? Csak a legalacsonyabb állati egyszerű munkára, ahol szó nélkül, tudás nélkül, a fizikai erő-kifejtéssel elvégezheti a rábizott feladatot. Ehhez járul bátorsága, ereje, türe, vakmerősége; ez alacsony munkák közt a legveszélyesebbekre hetykén vállalkozik. A South Bend-i közműösök, Kemény György gyönyörű verse tisztá képet ad róluk.

Mi lesz belőlük? Mi lesz a sorsuk ott e szegény véreinknek? Csak két utját látom: vagy beleolvadnak a második generáción s lesznek jenkik, s akkor a magyar őserő fel fog szívódni s erősíti az amerikai népesség energiatökéjét, vagy visszajönnek.

Ők maguk is, úgy hiszik, az elsőtlől felnek, a másodikra reménykedve gondolnak, de ép oly kevéssé tudják megakadályozni az elsőtl, mint elérni a másikat. Fajtságuk védelme a gyermekeikhez szakadatlanul hangzó kétségbeesett intéseknek áradata.

De a másik vágy ennél még nyiltabb, egyszerűbbnek s elérhetőbbnek látszik: s mégis lehetetlenebb: a hazatérés és itthon való boldog élet jövője.

Ez valóban nemzeti költészet! Mintha a magyar nemzet lelke kivándorolt volna ebből az országból: csak Petőfiben és Adyban hallottuk a magyarságnak ennyire egy focusba gyűlt érzéseit, vágyait, akaratát: mint ez idegenben bujdosó magyarok minden költőjének minden sorában.

Ez nemzeti költészet, mert egy nemzet egységes életakarása nyilvánul meg benne. Nemzeti költészet, mert egyetlen elemnek hangja zendül fel, mintegy osztatlan szívnek érzéseitől buzogva.

III.

Azok a panaszok, hogy a mai magyar irodalom idegen hatások alatt áll s hogy a nemzeti irodalom megszűnt, hamisak, me lékértelműek s hatalmi törekvések takarói.

Ezek a támadások nemzeti irodalom alatt a nemzeti külsőségek objectív: vagy-

is egy hatalmi párt izlése szerint való feldolgozását kívánják.

Abszolút véve azt jelzik, mintha nemzeti irodalom az volna, hogy egy zárt területen élő, semmi külső befolyásnak ki nem tett embertömeg életéből csupán azokat a vonásokat kell feldolgozni, amelyek őt elkülönítik, elhatárolják más nemzetektől, más népegyeségektől, tehát egy ideális nemzeti irodalom az volna, amely semmit sem kapott kívülről, mindent maga termelt ki s maga fogyaszt is el. Ilyen nemzeti irodalom soha sem volt a világon, még egy fidszi szigeti bentszületett törzs sem tudná megcsinálni.

Mivel ezt az abszurdumot, aki a gondolatot végiggondolja, nem is tarthatja fenn, tehát nemzeti irodalom alatt, nemzeti törekvések alatt mindenki annak a társadalmi körnek a vágyait, céljait, lehetőségeit akarja érteni, amelyben benne él. A főrend a főrendekét, a közrend a közrendét, a proletár a proletárét. Mivel pedig a két szélső rend tisztára nemzetközi: mert sem a sok ezerholdasok nincsenek hazához kötve, akiknek az egész világon palotáik vannak, sem a proletár, amelynek hátán háza s kebelén kenyere: emélfogva úgy tűnik fel, hogy a középosztály a valódi nemzet, mert ez nem hagyja s nem hagyhatja el a hazát, itt él s itt hal meg.

Pedig ez sem nemzet önmagában: nemzet mindhárom távolság együtt.

Az irodalom fölveheti ha akarja az egyes osztályok képét is, de az író akkor is csak az önmaga képét adja. Az irodalom a lelki magánosság világait rakéttázza az emberiség szeme elé. Az irodalom ott kezdődik, mikor az író elvágja magát a világtól s teljesen lezárt énjében megtalálja a külső világegyetemet mindenestől, összes csillagrendszerével s a kétirányú végtelennek minden titkával s tökéletességével.

Az irodalom az egyéniségnél kezdődik.

Az egyéniség azonban bármivel van telítve: az irodalom szempontjából mindegy. Lehet fontos, politikai szempontból a politikai pártoknak: de nem, az egyetemes nemzetnek. A nemzet ugyanis az összes pártok, elemek, akaratok egysége.

Nemzeti irodalom pedig: az összes magyar nyelven írók műveinek egyetemesége. E határon belől lehet régiókat és különböző dus vidékeket találni: de ki-dobni, kiközösíteni belőle semmit se lehet.

A nemzeti irodalom csak gazdagodhat: s ime én most bejelentettem egy rendkívüli gazdagodását az amerikai magyar költészettel.

MÓRICZ ZSIGMOND

A jenti hatalmas cikket Móricz Zsigmond, a magyar írás büszkesége írta a

“Nyugat” című folyóiratba, amely a legtekintélyesebb magyar folyóiratok egyike. A nagy tudással és még nagyobb szeretettel megírt cikk igazán kitüntetés az amerikai magyarságra és kivált azokra, akik itt az anyagi érdekek mellőzésével holmi versek írására adták magukat.

Az amerikai magyar költőket eddigelő úgy félvállról nézte az amerikai magyarság nagyobb része és a terített asztaloknak csak morzsáiból juttatott nekik. Magyarországon pedig alig-alig vették észre azokat, akik itt a szívük vérét, a lelkük lángját adták oda a magyarságért.

Móricz Zsigmond cikke felnyitotta a szemeket, Móricz Zsigmond írása újabb erőt adott az amerikai magyar költőknek. Vajha megértenék írását, vajha megfogadnák tanácsát úgy itt, mint odaát a magyarok.

A Móricz Zsigmond cikkének kiváltásában nagy része volt Rickert Ernő detroitú plebánosnak, aki igazán lelkes buzgalommal és szeretettel gyűjtögette össze a könyv anyagát. Halálával és szeretettel tartoznak neki a magyarok úgy itt, mint a magyar földön.

A Móricz Zsigmond cikkéből kimaradtak az amerikai magyar költők írásából vett idézetek azért, mert a Dongó terjedelmé nem engedte meg azok közlését. Módot találunk arra, hogy majd a Dongó jubileumi számában teljes egészében leközöljük a cikket, amely örök büszkesége marad az amerikai magyarságnak.

Móricz Zsigmond az “Az Est” című napi lapba is hatalmas cikket írt az amerikai magyarokról és költőikről. Ezt is leközöljük majd a Dongó jövő számában.

Iól tessék az amerikai magyarok, ha minél többen megrendelik azt a könyvet, amelynek révén ilyen kitüntetés ért bennünket. A könyv ára egy dollár és megrendelhető ezen a címen: Rev. Ernest Rickert, 8423 South Street, Detroit, Mich.

OLVASSA EL a Dongó 12-ik oldalán levő nagy hirdetést, amelyben a youngstowni RESS TESTVÉREK ajánlanak elsőrendű magyar lemezeket. Ress Testvéreket hosszú évek sora óta személyesen ismeri az öreg Dongó és nyugodtan ajánlhatja mindenkinek.

WEISS MÓR

HAZAI ÓRÁS és ÉKSZERÉSZ

THE JEWELER

2204 West Jefferson Avenue

Detroit, Mich.

ELAD NAGYBAN ES KICSINYBEN

FONOGRÁF LEMEZEIT RENDELJE MEG Ress Testvérektől

Ó - H A Z A I

10 inches lemezek ára \$1.00.

(Régi ára \$1.25 volt.)

Humoros jelenetek Gődör Aurel és tarsulata.

- 12004 Katonaélet Budapestről Pilisabáig. I-II. rész
- 53277 A huszár kardja. (Csak felnőtteknek.) Sár a világ, tők a tromf.
- 58616 Gondor a kávéházban. I-II. rész.
- 58621 Göre bíró a kastélyban. I-II. rész.
- 53358 Nincsen a zsidónak. Mit csinált a jegyző ur.
- 58944 Durbints sógor pesti tapasztalatai. I-II. rész.
- 47788 Leánynező a Magyar utcában. I-II. rész. (Pikáns.)
- 58055 Csukaszürke ember. I-II. rész.
- 47266 A kókai kisbíró. Cigány nóta. Hogyha meghalt a faluban 1-2 kövér disznó.
- 47199 Dávid Wassergiesser bort vásárol. Politikai helyzet.
- 47785 Rendkívüli kiadás. Udvarom. Udvarom.
- 58106 Besoroztak engemet is katonának. I-II. rész.
- 58108 Vasárnap várom a babámat. Ha el mész esatába.
- 47794 Ujj! a ligetben, de szép. Ha jó az éjszaka, mulatni kell.
- 53107 Doktor ur. Szabad-e be tenni. (Pikáns.)
- Éneklő Király Ernő, Sziklai József, Sárosy Mihály.**
- 12005 Az ujhelyi kispiacon. Te adtad nekem az első. Avas alján volt egy kislány.
- 58138 El tudnék én felejteni mindent. Nem sirt úgy még soha senki.
- 58076 Ellőtték a jobb karomat. Vékony hűjja. Komisz kenyér. Jaj de magas. Mór minálunk babám. Piszkálód ki.
- 58068 Jaj Zsuzsikám. Légy az íci-píci párom.
- 53080 Megállók a keresztutnál. Hull a levél a virágról.
- 58064 Berugtam én berugtam. Mindig csak várlak.
- 58113 Szervusztek lányok. Elment. (Háborús.)
- 58078 Mikor még a házam előtt Más faluból hoztam asszonyt.

VÁGJA KI ÉS TEGYE EL E HIRDETÉST

- 58122 Daramadár, ha elszállsz. Sírni fogsz te mégis.
- 58111 Oh drága szép muzsikák. Szóljatok kis levelek.
- 47561 Kondorosi esárda mellett. Nincsen annyi tenger esilag. Mondja meg annak a kislánynak.
- 47563 Bujdosik a kedves rózsám. Ritka buza. Édes anyám, ha bejön. Megérem még azt az időt.
- 47689 Aki a babáját igazán szereti. Édes anyám kösse fel a kendőm. Éjszaka volt, amikor én születtem.
- 58059 Messze mentél, nagyon messze mentél. Elmult a legszebb álmom.
- Rácz Laci cigánykirály és zenekara.**
- 58976 Nem akar az ökörsorda legelni. Sűrű csillag fent az égen.
- 47741 Kanósz esárdás. Ropogás a csizmám. Elmennek én ti hozzátok. (Berkes.)
- 58670 Kis kertemben kivirított retek. (Lassu esárdás.) A bírónak két leánya. (Gyors esárdás) Berkes
- 58966 Nem hívlek én vissza. Te adtad sz első álmatlan éjjelt. Fekete száru cseresznye. Temetőben láttalak meg legelőbb.
- Katona zenekarok.**
- 12006 Rákóczi induló. Magyar diszmenet induló.
- 12001 Badaconyi induló. Lassu esárdás-egyveleg.
- 53062 Előre, induló. Kis angyalom, induló.
- 53054 Magyar vér, induló. Nyisd ki babám az ajtót.
- 53153 A diszorség felváltása. (Magyar vezényszóval.) Egy, kettő, három.....

Sváb zenekar.

54281 Vig klarinet Landler. Pinzgau Landler.

Harang játék és kettős Szárnykürt.

44869 Schöpfung Marsch. — Spiel Marsch. Harangjátékok.

54208 Szárnykürt kettős és Szárnykürt Landler.

15012 Kis esónakom a Dunán. Duna hullámok.

Protestáns egyházi énekek.

53259 Mind a szép hűvös partakra. Erős vár a mi is tenünk.

53257 Krisztus az én életem. Te benned biztunk.....

12 inches lemezek drb-ja \$1.35.

2003 Tavasz elmult. Elmennék én, de nem tudom hová.

Éneklő a M. Kir. Operaház férfikara. Jó holdvilág, te segíts. Éneklő Király Ernő.

2007 Putriba lakik a Sári. Édes anyám kösse fel a kendőt fejére. A Csap utcán végig-végig. Ki tanyája ez a nyárfás. Udvarom, udvarom. Éneklő Király E.

Játssa a Magy. Kir. Honvédzenekar.

2041 Magyar hősök. Induló. 1-ső honvédezred induló.

2043 Csárdás. Ballett egyveleg. — Népdal egyveleg. Csárdások.

Római kath. egyházi ének.

53255 Boldogasszony anyánk. Ime arcunkra borulunk.

Templomi énekek orgona kísérettel

3236 Oh életünk reménye. Boldog asszony anyánk. Hegedüs.

4140 Salve Regina. Szűz Mária, hazánk reménye. Hegedüs.

3727 Oh seregeknek Istene. Szeretlek szép Szűz Mária. Hegedüs.

V I C T O R

10 inches lemezek ára 85 cent.

63585 Kató szívem, szép Kátája. — Éneklő Thury Ilona. Helyre tyu-tyu Kaplő. Éneklő Erdélyi Emil.

67523 Felkötöm a rézsarkantyum. Igyál betyár. Éneklő Fráter Lőränd.

Humoros felvételek Gődör Aurél, Tollagi, Gyárfás, Gerő.

67426 Ön-e az a nő, Mert a bor a bor.....

67804 A szocialista elvtárs. A dadogó.

65018 Bukj el szoknya. Gruner Maresa.

67169 Scherlock Holmes, a detektív-király. I-II. r.

67194 Be vagyok én esudálkozva. Nóta Bugyinéről meg a lódotorrul.

67199 Uccu bizony megérett a meg. Az is koscher, az is tréffi.

67444 A fityfene hogy enne meg. Ne szólj szám, nem fáj fejem.

Sio Aladár, Munkácsy Olga, Radics Béla, Mayer Davis vonós zenekaraik.

69747 Csak egy kis lány. Szép asszonynak kurizálok. Temetőben láttalak meg és Csárdások.

72328 Besároztam a csizmám. Gimbelem, gombolom. Csárdások.

67910 Rácz Laci nótája. Nem loptam én életemben. Gyere babám, gyujtsál gyertyát.

72427 Dankó Pistát temetik. Kitétek a holttestet az udvarra.

72819 Nem jó ember a mostani kapitány. Udvarom, udvarom. Csárdások.

12 INCHES LEMEZ ARA \$1.35

35352 Magyar Rhapsody, No 2. I-II. Vessella zenekara.

Renelésnél a lemezek szövegét szükségtelen leírni, csak a lemezek számait kérjük jelezni.

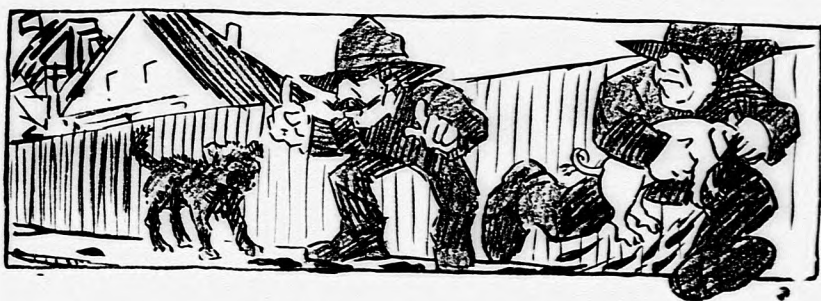
Tetszés szerint utánvétellel is szállítunk, vagyis a lemezek ára az utánvételtkor fizetendő.

RESS TESTVÉREK

408 WEST FEDERAL STR., D. YOUNGSTOWN, OHIO.

HIREK OHIOBÓL

DAYTONBAN nagyban készültek a magyarok a március 15-iki ünnepélyre. Egyik helyen szörnyen szedték a sziverösítőt, de valami rosszmájú bodi, aki előbb rosszul lett a "tót ugrasztó"-tól, besugta a patikus dolgát a nagybotosoknak, akik erre tisztelegtek a medecinásnál és komának szólitották. A komaság nagyon finom volt, mert "otomobil"-on vitték a komát és annyira megbecsülték, hogy ezer dollár biztosíték alá helyezték. Nagy kár lenne, ha becsuknák a patikát, mert a doktorok abból élnek, hogy egyre foldozzák a bodik gyomrát, amiről mind leszedte a festéket a finom "tót ugrasztó."

Cleveland új magyar negyedében galuskát főzött az egyik miszisz és pedig úgy, hogy már reggel belerakta a galuskát a fazékba, azután alaposan beszédett a ködmönléből és csak estére szedte ki a tésztát valami halászó horoggal és lekvár helyett subicot tett rá. Természetes, hogy nagyon izlett a bodiknak a finom étel.

Cantonban fényes lagzira készültek. Az esküvő napján készen volt minden, csak az egyik násznagy hiányzott. Elküldték hát érte a nagy Jordán "motomobilt", de a háznál kijelentették, hogy a gazda még a gyárban van és csak délben megy haza. Tiszteség okáért várt a lakodalmas nép délig, s akkor újból elment a násznagyért a Jordán, de megint hasztalanul, mert a gazda kijelentette,

hogy ő csak este megy a lagziba. Így azután mégis csak elmentek az esküvőre. A délután folyamán derült ki, hogy a "sófer" rossz helyen kereste a násznagyot s így esett meg, hogy a násznagy lemaradt az esküvőről. A hiba ugy esett, hogy a násznagy is Jimy meg az egyik meghívott vendég is Jimy; egyik is meg a másik is téglaházban lakik és a "sófer" a násznagy Jimy helyett az egyszerű vendég Jimyt tessékelt, aki azonban a szentnek sem akart menni a templomba. A násznagy Jimy ezalatt délután két óráig várta a Jordánt és mivel nem tudta kivárni, elment a színházba és ott ette a mérget, hogy násznagy léttére is kimaradt az esküvőből. A Jordan gazdáját most szörnyen boszantják, hogy ő az oka mindennek.

Egyik columbusi szalonosnak volt egy álomszuszek bártendere,

aki reggel sohasem tudott felébredni a rendes időre, így tehát a miszisz dolga volt minden reggel felkelteni. Egy szombaton reggel, midőn surolás ideje volt, meg akarta a bodi lepni a misziszt és meg is lepte, mert mire a miszisz kelteni akarta a bodit, a szalon már fel is volt surolva a miszisz nagy meglepetésére. Csodálkozva látta a miszisz, hogy suroló por helyett keményítőt öntött a bodi a vízbe. Rászólt a miszisz: "Maga nem surolt"! De a bodi nagyon erősítette, hogy bizony ő már ki-surolt. A miszisz elnevette magát és ezt mondta: "Maga nem surolt, hanem keményített." Erre a bodi úgy elszégyelte magát, hogy hívatta Muffol Miskát, azóta sem látták a keményítős bodit.

MAGYAR TEMETKEZÉSI VÁLLALAT ÉS KOPORSÓ RAKTÁR

Temetéseket elvállal a legfényesebbtől a legegyszerűbbig a legjutányosabban

BICZÓ ÉS TÁRSA

2243 West Jefferson Avenue

DETROIT, MICH.

Telefon: Cedar 175

ROTH BANKHÁZAI

ERŐS
MINTA
SZIKLA

PÉNZKÜLDÉS HAJÓJEGYEK
KÖZJEGYZŐI IRODA
HAZAI JOGI ÜGYEK

401.403 Jerome St. McKeesport, Pa
Pittsburgh State Bank
506 Grant St., 507 5th Ave.
Pittsburgh, Pa.

“Samu” ünnepel

NÉNIK és Bácsik! Ez volt az első husvét, hogy igazán kedvemre kiünnepeltem magamat. Sokan vagyunk, hát sok himes tojást festettek a családban. Őrizték is tőlem a tojásokat, akárcsak a sárkány kigyó fiait. Eldugták a tojásokat a padra s hasztalan volt minden tiltakozásom, nem kaptam a himesekből az ünnep előtt. Dühös voltam, akárcsak egy tigris, kikutattam minden fiókot, de a himesek nem kerültek elő. No, gondoltam magamban, Samu most kibabráltak veled.

Egyszer azután eszembe jutott, hogy hiszen pad is van a házunk felett, hátha ott csücsülnek a himesek. Fel is lopóztam a padra és ott voltak egy ládában a gyönyörűséges himesek. Hopp, helyben vagyunk! Előszedtem a himeseket és hogy a karácsonyra kapott kugli babák is a padon busultak, hát felállítottam és úgy ütöttem őket a himesekkel, mint a parancsolat. De olyan gyávák voltak a himesek, hogy betört az oldaluk. Huj, mondom. Samu itt baj lesz. Összeszedtem hát a horpadt himeseket és szépen lehajigáltam őket a pad egyik ablakán. Hát egyszer csak hallom, hogy valaki igen kiabál kívül és a familia szalad a padra. Nem esett nagyobb baj, csak egy bácsinak az uj kálanjára potyogtak a himesek.

De hogy azután mi következett, azt már nem mondom el. Az egész ünnep alatt állva ettem, mert nagyon fájt nekem a szék.

Azután meg kiadták az utamat és most pakkolok. Ha a nénik és bácsik közül valaki elfogad magához, hát üzenje meg hamarosan, mert nekem kiáll a szekerem rudja.

Mit irnak az előfizetők?

Itt küldöm a 3 dollárt a Dongóért, mert a kereszt a temetőbe való és nem az ujságra. Ha minden előfizető megtenné a kötelességét, akkor a Samukának is kerülne husvét nyulra meg himesekre.

Cudahy, Wis. Mrs. E. Kudlovics.

Küldöm a 3 beteget és a potyásoknak azt kívánom, hogy járjanak úgy, mint a Bagi macskája, amely megszakadt.

Detroit, Mich. Székely A. M.

Küldöm a 3 beteget, bár nehezen került ki, mert már egynehány hónap óta nem dolgozom. De azért nem kívánom el a másét ingyen. Mert aki el kívánja, az rongy ember.

Milwaukee, Wis. Versegi János.

Mellékelve küldök hat beteget két új előfizetőért. Igazán ideje lenne

már, hogy minél többen megértsük Önt. Én is csak azt mondhatom, amit annak idején egy író-társam mondott, amikor a felejthetetlen emlékü Rudnyánszky Gyula bucsut vett tőlünk: “akik Önt itt megértik, gazdag lelkű szegény emberek.”

Bradley, O. Kertay János.

Több mint öt hónapja nem dolgozom és a lehető legrosszabb helyzetben vagyok, de most valahogyan szert tettem három beteg dollárra és azonnal el is küldöm a Dongóért, mert nem szeretném, ha a Dongó elmaradna a házamból.

Toledo, O. Dorcsák János.

ÉRTESÍTÉS

Niles-on (Ohio) Veress István ur volt szíves elfogadni a Dongó beteglátogatását. Ajánljuk őt az ottani magyarság jóindulatába.

OHIOI KIVÁNSÁGOK.

Ha elviszed a más Dongóját, csak akkor legyen új ruhád, ha a kománéd vesz neked.

Telefonálj te a bodi öléből és mondjad, hogy Clevelandből telefonálsz.

THE PEOPLES STATE BANK

MEMBER FEDERAL RESERVE BANK
A FEDERAL RESERVE BANK TAGJA.

Alaptőke 2,500,000

Főlöszeg \$4,000,000

Tartalék-alap 125 millió dollár.

PÉNZT ELFOGAD BETÉTRE ÉS CHECK-SZÁMLÁRA.

Pénzküldés idegen országokba.

Delray-i fiók:

7870 WEST JEFFERSON AVENUE, DETROIT, MICH.

Takarékoskodjon vagy szolgáljon. Melyiket teszi ön? Ha mostan nem takarékoskodik, mindig szolgálni fog, mert soha sem fogja tudni megragadni a kínálkozó alkalmakat.

Kezdje meg a takarékoskodást most. A PEOPLES STATE BANK 22 fiókot tart fenn üzletfeleinek kényelmére.

TALÁNY

MI EZ?

kom 3-h KOM 3-h

A megfejtés díja: egy szép könyv.
A megfejtés beküldésének határideje: 1921 április 20.

A március elseji számban levő talány megfejtése:

Párna.

Helyes megfejtést küldtek be a következők:

Hrasko Ferenc, Belenszky Péter, Nagy József, Kovács Péter, Szabó K.

A jutalmul kitűzött könyvet Belenszky Péter (Rankin, Pa.) nyerte meg.

Jóraláló magyarok

A husvét alkalmából a következő jóraláló magyarok szereztek előfizetőket a Dongónak:

Bazsó András Cleveland, Murin János Dayton, Kecán Zsófia Columbus, Andaházy A. Sándor Chicago, Bartek János Pittsburgh, Kovács Olivér Perth Amboy, Ballek János Bethlehem, Naményi B. L. Buffalo, Takács István Chicago, Kovács János St. Clairsville, Vargyas Károly Jersey City, Nyers István McMechen, Flaster Jenő McKeesport, Kertay János Bradley, Godra Mózes Woodlawn, Tolvay Lajos Canton, Juronka Testvérek Chrome, Bohács István Dayton, Papp Ferenc Trenton, Hornyák A. J. Farmington, özv. Kvaszni Jánosné Adena, Kovacsics János Elkhart, Szathmáry József Trenton, Saltzer J. János Appalachia, Tóth Pál Passaic. Rudik József South Bend.

Fogadják a Dongó köszönetét!

DR. L. H. HERBERT

volt ezredorvos

2225 W. JEFFERSON AVENUE
Detroit, Mich.**DR. FARKAS GÉZA**5000 DOLLAR BIZTOSÍTÉK
... AZ ALLAMNÁL ...

Magyarországi és itteni peres ügyek gyors és pontos elintézése. Pénzküldés, jogi tanács és hajójegy.

FORDULJON HOZZAM BIZALOMMAL
1958 Genesee Street Toledo, Ohio

MAJNER HISTÓRIÁK

GRANTTOWN-ban a 9-esen az egyik bodi mindenáron dolgozni akart, de hogy szünetelt a bánya, a bósz nem akarta beengedni a bodit, akiből így tört ki a nagy keserűség: "Mi miszter ju mosz vork, no gud biznic." És dühösen hazament a bodi. Azóta ugyan mondogatják az otani magyarok: "Ez is erőszakkal akar dolgozni."

A garyi 9-esen vig husvétot tartottak a bodik, akik meglegegedtek most a famingtoni ködmönlével, nem úgy mint tavaly, amikor egy miszter felbirtatta őket, hogy californiai szőlőt hozat nekik, mert abból van az igazi ital. Le is szurták a bodik a jó pénzt, de a szőlővel kiugrott a vonat és még most is hasztalanul várják a bodik. Azóta nem is tanácsos nekik szőlőt kínálni, mert aki szőlőt kínál, annak a kis lajbiját úgy a földhöz vágják, mint az egyszeri cigány az anyjátét.

McMechenben járt egyik pennsylvaniai bodi és a Nyers István házánál kezébe került a Dongó. Olvasta egy darabig, de egyszer csak nagyot ugrott és levágta a Dongót. A házigazda kérdőre fogta, mire a bodi reszketve válaszolt, hogy szörnyen megijedt a jókívánságtól és nem szeretné, ha a verebek fészkelnének a fején. Nyers erre megnyugtatta, hogy nem lesz baja, ha lenyomja a három beteget. Raduvéban le is szurta a bodi és azóta nyugodtan alszik, mert nem fél attól, hogy fészket raknak fején a verebek.

JÓ KIS FIU.

— Pistike, megmostad már a fogadat?

— Igen mama, már tegnap.

HONFITÁRS!

Már a vándorló madarak is jönnek, hát a te betegeid mikor vándorolnak be a Dongóhoz?!

A DONGÓ POSTÁJA

Többeknek. Köszönet a szives jókívánságokért. Legalább ezekből jut valami a Dongónak.

A. J. Köszönet a betegekért, a históriát kidongjuk.

H. F. Meglesz a kívánsága. Hát betegek nem akadnak arrafelé?

R. I. Reméljük, hogy sikere lesz a dolognak. Mi megtettük a magunkét.

J. R. Hogyan írjunk, ha nem tudatta a címét?

A. D. Az öreg Dongóra sok mindent rábiznak, csak a betegeket bizák mindig másra.

J. K. Máskor hagyjon békét a plajbásznak; van nekünk plajbász nélkül is elég bajunk.

F. P. Muffol gondjaira biztuk.

T. L. A betegekért köszönet, a história józü. Reméljük, hogy rövidesen megint akad ott egypár beteg.

K. Z. Kidongjuk, a lapot elküldtük.

K. B. Az egyiket kidongjuk, a másikat nem, mert mindent nem lehet ám kidongni.

S. B. Lesz belőle valami.

Ny. J. Köszönet. A küldötteket kidongjuk.

Több dologról. Máskor szólunk.

MAGYAROM!

A fü zöldüljön ki fölötted minél előbb, ha ellopod a más Dongóját.

Dr. Harry W. Kohnaz egyedüli magyar fogorvos
Detroitban.2260 West Jefferson Avenue
a Carry Street sarkán

CLEVELANDI MAGYAROK!

Aki ebben a bolond száraz világban
nagyon megsomjazik, keresse föl**TÓTH DÁNIELT**

a Cumberland és East 93-ik utca sarkán.

Aki hozzá benéz, az nem nyeli a nyálát,
mint az éhtyuk.

ELJÖTT MÁR
A NAPFÉNYES
:: TAVASZ ::

zöldül mező s berek, jönnek a piknikek és kirándulások, amiken jólesik majd a

Stoyka-féle gulyás

Nem kell bajlódni, nem kell főzni, csak kivinni
 egy pár dobozzal és készen van a lakodalom,

KÉRJEN STOYKA-FÉLE MAGYAR GULYÁST
 o-o A KERESKEDŐJÉTŐL. o-o

Ha nincs neki, akkor szerezzen belőle minél előbb.

ÜGYNÖKÖKET ÉS ELADÓKAT KERESÜNK
 o-o MINDENFELÉ. o-o

Érdeklődjék az alább nevezett címen:

Goulash Distributing Co.

1060 — 25th STREET,

DETROIT, MICH.